

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucího práce

Diplomantka: Monika Formáčková

Název práce: Expertiza politických stran na příkladu prezidentských voleb v České republice

Autor posudku: PhDr. Vilém Novotný, Ph.D.

Téma práce, aktuálnost tématu, věcný přínos práce a její přidané hodnoty

Předložená diplomová práce Moniky Formáčkové se zabývá problematikou expertních kapacit vybraných českých politických stran v problematice zavedení přímé volby prezidenta. Zvolené téma je jak aktuální s ohledem široké a vyhraněné diskuze, kterou zavedení této volby v české společnosti vyvolalo, tak relevantní pro obor veřejná a sociální politika, protože k tématu přistupuje jako ke konstitutivní politice (Lowi). Přínos práce spatřuji především ve zkoumání expertních kapacit českých politických stran na tomto typu veřejné politiky a rozvíjení úvah o vztahu mezi expertizou a politikou.

Strukturace práce (forma, struktura a koncepce; prezentace obsahu)

Diplomová práce je strukturována formou odpovídající požadavkům na diplomovou práci. Po metodologické a metodické části (problém, cíle, otázky, metodologie a metody) je rozpracována teoretická východiska v podobě teorie demokracie, vztahu k veřejné politice, typů voleb v ČR, policy work, policy advisory system a policy analytical capacities. Následně je představena chronologie diskuze o zavedení přímé volby prezidenta, analýza argumentace pro a proti zavedení této volby a vyjádření zainteresovaných politických reprezentantů k této problematice. V závěru je provedena diskuze získaných poznatků odpovídajících na položené otázky ohledně expertních kapacit českých stran. Oceňuji také uvedení příloh týkajících se především polostrukturovaných rozhovorů. Dle mého názoru je zvolená struktura a koncepce práce vcelku jasná a přehledná a prezentace obsahu představuje docela plynulou návaznost práce. Zde bych jen podotknul, že některé části by mohly být méně popisnější (např. část o volbách).

Stanovení výzkumných otázek (a cílů) a jejich zodpovězení (formulace cílů a hypotéz), splnění vytečených cílů a záměrů

Stanovení a formulace výzkumných otázek odpovídá jak zvolenému tématu, tak použitému analytickému rámci. Otázky jsou formulovány jasně a přehledně a v práci je na ně odpovídáno. Formulované cíle jsou také v souladu s řešeným problémem a zaměřením práce. Vytyčené cíle odpovídají položeným otázkám.

Propracování a aplikaci teoretických východisek a přístupů (teoretická konzistentnost, šíře a komplexnost uchopení problematiky)

Propracování a aplikace teoretických východisek a přístupů je vcelku zdařilé. Zejména oceňuji odůvodnění ústavní politiky jako veřejné politiky. Aplikace některých konceptů, například policy analytical capacity, by mohla být více empiricky podložena. Z práce však vyplývá, že diplomantka rámcově porozuměla použité teorii a snažila se ji aplikovat na zvolenou problematiku. Teoretická konzistentnost práce, tj. propojení teoretické a analytické části práce, by mohlo být výraznější. V této části se poněkud vytrácí aspekt expertních kapacit, který je však navrácen v závěrečné části. Tím se poněkud ztrácí provázanost mezi uvedenými teoretickými koncepty a zkoumanou problematikou, tj. bylo by vhodnější se soustředit na vybrané nosné aspekty těchto konceptů. Šíře a komplexnost uchopení problematiky odpovídá požadavkům na diplomovou práci.

Metodologického přístupu a aplikace jednotlivých metod (volba vhodných metod)

Metodologická rovina práce je pozoruhodná především tím, že se jedná o jeden z prvních případů, který se pokouší zkoumat expertní kapacity politických stran na tomto typu veřejné politiky. Není to ideální, ale je to inspirativní a průkopnické. Zvolený přístup je však vhodný, i když mi nejsou úplně jasné vztahy mezi

ontologickým a epistemologickým vymezením diplomantky (s. 13) a použitými Howlettovými koncepty. Metodické zpracování odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci a na práci je vidět snaha diplomantky o dobré zpracování práce. Uvítal bych však větší použití odkazů na relevantní zdroje v této části. Také nacházím několik aspektů, které by bylo vhodné vylepšit. Uváděný chronologický vývoj by se měl být explicitněji strukturován s ohledem na problematiku expertizy. Zpracování rozhovorů by podle mne prospělo uspořádání podle témat a nikoli podle respondentů. Bylo by vhodné objasnit určení jednotlivých typů analyzovaných argumentů (s. 45–46). Jinak považuji použité metody sběru i analýzy dat za vhodně zvolené a použité s ohledem na zaměření, cíle práce i její metodologické uchopení. Určitým nedostatkem však je menší vytěžení uskutečněných rozhovorů. Na druhou stranu je obdivuhodné, kolik jich diplomantka v relativně omezeném čase dokázala uskutečnit.

Využití literatury a dat (práce s odbornou literaturou)

Diplomantka v dostatečné míře a kvalitě využila literatury a dat a celkově v tomto ohledu odvedla dobrou práci. Celkově považuji výběr a práci s daty (analýza dokumentů a polostrukturované rozhovory) za uspokojivou a odpovídající záměru i metodologii práce. Jen vytěžení jednotlivých rozhovorů by mohlo být výraznější a u rovnoměrnější u jednotlivých stran.

Věcné správnosti a přesvědčivosti argumentace (odborná jazyková úroveň a odborná dikce)

Věcná správnost použitých údajů a argumentů je uspokojivá. Jen se občas setkáváme při čtení práce s pocitem zbytečné popisnosti. Práce obsahuje také několik, spíše úsměvných nepřesností, jako záměnu křestních jmen premiéra Nečase (s. 58). Odbornou jazykovou úroveň a odbornou dikci shledávám za uspokojivou, i když některé pravopisné záležitosti neměly diplomantce uniknout (expertiza místo expertíza).

Stylistika a formálního zpracování (citace, grafická úprava atd.)

Práce by měla mít větší úroveň v oblasti citací. Sice se snaží držet se jednotné citační normy, ale zejména v oblasti citace elektronických zdrojů a používání křestních jmen se to příliš nedaří. Také odkazy na kapitoly v kolektivních monografiích a sbornících nejsou ve správném formátu (např. s. 35 a 53). Grafická úprava splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. V práci neshledávám zásadní nedostatky vůči standardům požadovaným na formální úpravu diplomové práce na KVSP ISS UK FSV.

Na závěr bych ještě rád stručně zhodnotil průběžnou práci diplomantky. Diplomantka se snažila průběžně konzultovat a zapracovat připomínky, které jsem k její práci vznášel. V tomto ohledu oceňuji její nadstandardní iniciativu, houževnatost a snahu. Nicméně jsem přesvědčen, že kdyby bylo věnováno zpracování práce více času, tak by byl výsledek velmi uspokojivý a netrpěl by výše uvedenými neduhy. Na druhou stranu musím uznat, že s ohledem na komplikovanější okolnosti vzniku a zpracování práce je konečný výsledek příjemně pozoruhodný.

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „velmi dobře“.

Otázka k obhajobě:

Jaký je poměr mezi Vámi vyjádřenými ontologickými a epistemologickými východisky a použitými Howlettovými koncepty, protože to v práci není příliš zřejmé?

Jaká složka ve vztah expertizy a politiky hraje podle Vás důležitější roli, která ovlivňuje výslednou podobu veřejných politik, a proč?

Datum: 19. ledna 2015

Podpis:

PhDr. Vilém Novotný, Ph.D.